

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය - 2015

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154 (1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14 (2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පරිපාලිත සමාගම්වල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පත්කරන ලද වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගම් විසින් සිදු කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා ගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීමද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරුකිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාල වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් අධිකාරියේ සහ පරිපාලිත සමාගම්වල අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය හා ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) හා (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවැරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 තත්වගණනය කළ මතය

2.1.1 සමූහය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 හා 2.3 ඡේදවල දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ සහ එහි පරිපාලිත සමාගම්වල මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.1.2 අධිකාරිය

මෙම වාර්තාවේ 2.3 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ මූල්‍ය තත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම - සමූහය

2.2.1 ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන

අධිකාරිය සහ සියයට සියයක් හිමිකාරත්වය ඇති එහි පරිපාලිත සමාගම් 04 ක් ඒකාබද්ධ කර ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කර තිබුණු අතර එක් සමාගමක් වන මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගම පොදු පෞද්ගලික හවුල් ව්‍යාපාරයක් (Public Private Partneship) ලෙස පවත්වාගෙන යාමට 2015 ජූලි 02 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය තීරණය කර තිබුණි.

2.2.2 අඛණ්ඩ පැවැත්ම

මහවැලි වෙන්වර් කැපිටල් (පුද්ගලික) සමාගම හා ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්ගලික) සමාගම යන පරිපාලිත සමාගම් 2012 සැප්තැම්බර් 12 දින පැවැත්වූ අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල තීරණය මත විසුරුවා හැරීමට තීරණය කර තිබුණි. ඉන් මහවැලි වෙන්වර් කැපිටල් (පුද්ගලික) සමාගම වෙනුවෙන් පමණක් 2014 නොවැම්බර් 20 දින ඇවරකරුවකු පත්කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම විසුරුවා හැරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.3 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සේවා (පුද්ගලික) සමාගම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අනුගමනය නොකරන බවත් 2014 වර්ෂයේ විගණනය නොකරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සංසන්දනාත්මක සංඛ්‍යා පදනම් කරගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස්කර ඇති බවත් සමාගමේ විගණක විසින් වාර්තා කර තිබුණි.
- (ආ) ඇවර කිරීමට තීරණය කර තිබුණු පරිපාලිත සමාගම් දෙකෙහි අඛණ්ඩ පැවැත්මක් නොතිබියදී ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 10 හි විධිවිධානවලට පටහැනිව සකස්කර තිබුණු මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමට යොදාගෙන තිබුණි.

2.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම - අධිකාරිය

2.3.1 ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 07

- (අ) ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය, වෘත්තීය සුදුසුකම් සහිත තක්සේරු වෘත්තීයේ යෙදෙන සාමාජිකයෙකු විසින් සිදු කළයුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය අධිකාරියේ සේවයේ නියුතු යාන්ත්‍රික ඉංජිනේරුවරයෙක් හා ගණකාධිකාරිවරු දෙදෙනෙකු විසින් සිදුකර ඒ වෙනුවෙන් රු.300,000 ක් ගෙවීම් කර තිබුණි.
- (ආ) වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයේදී තීරණය කර තිබුණු ඉදිරි ජීවිත කාලය සැලකිල්ලට ගෙන එක් කලාපයක වත්කම් ක්ෂය කර තිබුණද ඉතිරි කලාප හා අංශ ප්‍රත්‍යාගණනය කරන ලද වත්කම් ක්ෂය කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යාගණනයේදී ඇස්තමේන්තු කළ ඉදිරි ජීවිත කාලය නොසලකා පැරණි ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කර තිබුණි.
- (ඇ) ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයේදී පිරිවැය රු.39,714,672 ක්වූ අයිතම් 556 ක් භෞතිකව හඳුනාගැනීමට නොහැකිවීම නිසා ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණන කමිටුව විසින් කල්පිතව තීරණය කරන ලද රු.30,286,542 ක් එම වත්කම්වල ප්‍රත්‍යාගණන අගයන් සේ සලකා ගිණුම්ගත කිරීමට අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලය අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි.

2.3.2 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරිය විසින් වෘණිත පදනමින් ගොවිපලවල් 18 ක් පවත්වාගෙන ගියද තොග ගැලපීමෙන් පසු එහි ලාභය හා පාඩුව වෙනවෙනම හඳුනාගත හැකිවන පරිදි ගිණුම් පිළියෙල කිරීමට ප්‍රතිපත්තියක් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) අධිකාරියට අයත් ගොවිපල 18 ක විවිධ වර්ගයේ සතූන් 22,327 ක් , හෙක්ටයාර් 12.1 ක වගාකර තිබුණු ස්ථීර හා කන්න බෝග , ඖෂධ, පලතුරු, හා ආර්ථික බෝග පැල 142,060 ක් පැවතියද ඒවා අගයකර ගිණුම්ගත කිරීමට අදාලව ප්‍රතිපත්ති හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

2.3.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධිකාරියට අයත් කොළඹ පිහිටි ඉඩම් 03 ක වටිනාකම හඳුනාගෙන ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු අතර ඉන් ඉඩම් 02 ක් බාහිර පාර්ශවයන් විසින් භාවිතා කළද මාසික කුලියක් අයකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) විදුලිබල මණ්ඩලයෙන් මිලදී ගෙන තිබුණු කුඩා ජලවිදුලි බලාගාර නිෂ්පාදනවලින් ඉකුත් වර්ෂය වෙනුවෙන් ලැබියයුතු රාජ්‍යභාගය රු.36,158,435 ක් ලැබියයුතු ආදායම් ලෙස ගිණුම් ගත කර නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා ලැබී තිබුණු රු.20,757,264 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස දක්වා තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය රු.3,063,354 කින් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.
- (ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී වෙනත් ආදායම් ලෙස ලැබුණු රු.5,840,198 ක් ලැබියයුතු පොලී ආදායම් ගිණුමට ගලපා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ආදායම හා ලැබිය යුතු පොලිය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඉ) මහවැලි ආරක්ෂක බලකායට අයත් වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයේදී වත්කම් ලෙස හඳුනාගත නොහැකි පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය, ඉවත්කර ගිණුම්ගත කර තිබුණද ඊට අදාළ රු.1,394,938 ක සමුච්චිත ක්ෂය ගිණුමෙන් ඉවත් කර නොතිබුණි.
- (ඊ) රාජ්‍ය ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ගිණුම් ගත කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තියක් හඳුනාගෙන නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන උපයෝගී කරගෙන මිලදී ගෙන තිබුණු රු.31,724,045 ක ප්‍රාග්ධන වත්කම්, පුනරුත්ථාපන හා වැඩිදියුණු කිරීම් වියදම් ලෙස ලාභයෙන් කපාහැර තිබුණි.
- (උ) අධිකාරියේ ක්ෂය ගිණුම් තැබීමේ ප්‍රතිපත්තියට පටහැනිව ක්ෂය කිරීම නිසා මෝටර් රථ ක්ෂය රු.3,252,965 කින්ද කාර්යාල ගොඩනැගිලිවල ක්ෂය රු.2,741,056 කින්ද වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඌ) අධිකාරියේ ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිය අනුව එක් අවුරුද්දක අඛණ්ඩ සේවා කාලයක් සම්පූර්ණ කරන ලද සේවකයින් සඳහා පාරිතෝෂිත වෙන්කිරීම් කළ යුතු වුවද එලෙස සිදු නොකිරීම නිසා පාරිතෝෂිත වෙන්කිරීම් රු.1,758,548 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.
- (එ) වටිනාකම රු.26,136,630 ක්වූ අධිකාරියට අයත් කොත්මලේ පුහුණු මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිල්ල හා අනෙකුත් වත්කම් 2012 වර්ෂයේදී වාරිමාර්ග හා ජලසම්පත් කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශයට භාරදී තිබුණද එම වත්කම් හා ඊට අදාළ රු.1,152,359 ක ක්ෂය සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වාම මහවැලි අධිකාරිය යටතේ මහවැලි ආරක්ෂක බලකායේ ගිණුම්වල වත්කම් හා වියදම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

2.3.4 පැහැදිලි නොකල වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු. 43,415,077 ක් ලෙස දක්වා තිබුණද ප්‍රත්‍යාගණන වාර්තාව අනුව එය රු. 41,459,210 ක් වූයෙන් රු. 1,955,867 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව හිඟ නිවාස කුලී වටිනාකම රු.1,679,420 ක් වුවද, නිවාස කුලී ලේඛනය අනුව එය රු. 970,117 ක් වූයෙන් රු.709,303 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2.3.5 අවිනිශ්චිත ගිණුම්

කලාප 4 ක හා අවසන් කරන ලද ව්‍යාපෘති 02 ක වර්ෂ 05 ඉක්ම වූ හා අයකරගත නොහැකි ලෙස උපකල්පනය කරන ලද රු.31,079,000 ක ශේෂ අවිනිශ්චිත ගිණුමක දක්වා තිබුණි. එම ශේෂයන් අවිනිශ්චිත ගිණුමක ගැලපීම සඳහා ලබාගත් අනුමැතිය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

2.3.6 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

මහවැලි අධිකාරිය විසින් එහි පරිපාලිත සමාගම්වල ආයෝජනය කරන ලද එකතුව රු.20,477,000 ක් සඳහා කොටස් සහතික විගණනය වෙත පසුව ඉදිරිපත්කරන බව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් දැනුම් දී තිබුණද එම සහතික ඉදිරිපත් නොකල බැවින් ඒවා විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය.

2.4 ලැබිය යුතු හා ගෙවිය යුතු ගිණුම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට රු. 727,358,000 ක ලැබියයුතු බදුකුලී ආදායමෙන් රු.224,184,000 ක් වර්ෂ 05 කට වැඩි කාලයක්ද රු. 148,634,000 ක් වර්ෂ 03 සිට 05 දක්වා කාලයක් ද ඉක්මවා තිබුණි.
- (ආ) අධිකාරියට අයත් ගොඩනැගිලි , විදුලිය, ජලය හා පවිත්‍රතා වියදම් ප්‍රතිපූර්ණය කිරීමේ පදනම මත රාජ්‍ය ආයතන 05 ක් වෙත ලබාදී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එම වියදම් වෙනුවෙන් අධිකාරිය විසින් දරන ලද රු.4,030,119 ක් ප්‍රතිපූර්ණය කරගෙන නොතිබුණි.
- (ඇ) එකතු වටිනාකම රු.267,364,000 ක් වූ ගෙවියයුතු ශේෂවලින් රු.12,543,000 ක් වර්ෂ 05 ක් ඉක්මවා තිබුණද එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.5 නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 1947 අංක 08 දරන රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතේ X වන කොටස	බදු ගිවිසුම්වලට එළඹී දින සිට දින 90 ක් ඇතුළත බදු මුදල් නොගෙවා ඇති විට බදු ගිවිසුම වහාම අවසන් කළයුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හිඟ කාලය වර්ෂය ඉක්මවූ හිඟ බදු ප්‍රමාණය රු.457,373,000 ක් වුවද අදාළ ගිවිසුම් අවසන් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ආ) 2013 අංක 17 දරන එකතු කළ අගය මත බදු (සංශෝධිත) පනතින් සංශෝධිත 10 වගන්තිය	මාස 12 කාලසීමාවකදී භාණ්ඩ හා සේවා සැපයුම්වල මුළු වටිනාකම රු.මිලියන 12 ඉක්මවන්නේ නම් එකතුකළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචි විය යුතුය. අධිකාරිය විසින් ආදායම් ප්‍රභවයන්ගෙන් ඉකුත් වර්ෂයේදී රු.මිලියන 47 ක් හා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 18 ක ආදායමක් රැස්කර තිබුණද එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා ලියාපදිංචිවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ vii වන පරිච්ඡේදයේ 12 වගන්තිය	අධ්‍යක්ෂ (මුදල්) ගේ වැඩ ආවරණය කිරීමට පත්කර තිබුණු ජ්‍යෙෂ්ඨ ගණකාධිකාරී සඳහා ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධානවලට පටහැනිව 2013 අප්‍රේල් සිට 2015 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා රු.517,205 ක ඉන්ධන දීමනා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ අනුමැතියට යටත්ව ගෙවා තිබුණි.
(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මුදල් රෙගුලාසි 104 (4)	අධිකාරියට අයත් වාහන 10 කට සිදුවී තිබුණු රු.924,467 ක අලාභ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව අනතුරු පිළිබඳ අවසන් වාර්තා නිකුත් කර නොතිබුණි.
(ඉ) අධිකාරියේ මූල්‍ය කාර්ය පරිපාටි සංග්‍රහයේ 1.5.1 වගන්තිය හා 2012 මාර්තු 15 දිනැති අංක 02/2012 දරන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ චක්‍රලේඛයේ 05 වන වගන්තිය	අත්තිකාරම් මුදල් ලබාගත් කාර්යය අවසන් වී දින 07 ක් ඇතුළත අත්තිකාරම් පියවියයුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට වර්ෂය ඉක්මවූ නොපියවූ අත්තිකාරම්වල වටිනාකම රු.8,923,000 ක් විය .

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී සමුහයේ හා අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵල පිළිවෙලින් රු.227,147,000 ක හා රු.229,217,000 ක ඌනතාවයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය පිළිවෙලින් රු.391,013,000 ක් හා රු.392,871,000 ක් වූයෙන් ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි පිළිවෙලින් රු.163,866,000 ක හා රු.163,654,000 ක ඌනතාවයේ අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 04 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2011 වර්ෂයේ රු.223,662,000 ක්ව පැවති සමුහයේ ඌනතාවය 2015 වර්ෂයේදී රු.227,147,000 ක ඌනතාවයක් වී තිබුණි. සේවක පාරිශ්‍රමික, ජංගම නොවන වත්කම් සඳහා ක්ෂය හා බදු සැලකිල්ලට ගැනීමේදී 2011 වර්ෂයේ රු.1,875,228,000 ක්ව පැවති සමුහයේ දායකත්වය අඛණ්ඩව වැඩිවී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.3,081,393,000 ක් විය.

3.2 අධිකාරියට එරෙහිව හෝ අධිකාරිය විසින් ආරම්භ කර ඇති නෛතික සිද්ධි

අධිකාරිය විසින් බාහිර ආයතන හා පුද්ගලයන්ට එරෙහිව අධිකරණවල නඩු 21 ක් ගොනුකර තිබුණු අතර විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව බාහිර ආයතන හා පුද්ගලයන් විසින් නිවාස සන්නිකය ලබාගැනීම සඳහා අධිකාරියට එරෙහිව නඩු 212 ක් ගොනු කර තිබුණි. එහි මූල්‍ය බැඳීම රු.මිලියන 49.4 ක් වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එය රු.මිලියන 33.55 ලෙස දක්වා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

1979 අංක 23 දරන ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය පනත ප්‍රකාරව යම් විශේෂ ප්‍රදේශ වල ජලාශ, වාරිමාර්ග බෙදාහැරීමේ ක්‍රම සහ විදුලිබලය නිපදවීම සහ සැපයීම ඇතුළු, මහවැලි ගඟ සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාවට නැගීම, හා ඒ සඳහා රජයේ සහ පෞද්ගලික ආයතනවල සහයෝගය ලබාගැනීම, ආර්ථික හා කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය ඇති කිරීම, භෞතික පරිසරය සංරක්ෂණය කිරීම , ජනතාවගේ පොදු සුභසාධනය සහ සංස්කෘතික වර්ධනය කිරීම අධිකාරියේ කාර්යයන් විය.

එම කාර්යයන් ඉටුකිරීම සම්බන්ධව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මහවැලි මහ සැලැස්මට අනුව මහවැලි කලාප 14 ක ඉඩම් හෙක්ටයාර් 420,170 ක් සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට හෙක්ටයාර් 102,528 ක් සංවර්ධනය කර තිබුණු අතර මොරගහකන්ද ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉඩම් හෙක්ටයාර් 104,281 ක් සංවර්ධනය කෙරෙමින් පැවතුණි. ඉතිරි ඉඩම් හෙක්ටයාර් 213,361 ක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අධිකාරිය විසින් නිශ්චිත වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ඉඩම් අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් 10 කට අදාළව ඉලක්කගත කාර්යයන් 88,899 ක් පැවති අතර, එයින් කාර්යයන් 61,329 ක් හෙවත් සියයට 69 ක් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත හා රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ විවිධ කාර්යයන් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉඩම් කට්ටි 14,420 ක් බෙදාදීමට නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාල මගින් සැලසුම් කර තිබුණද, ඉන් ඉඩම් කට්ටි 12,564 ක් බෙදාදී නොතිබුණි.

- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරිය විසින් තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉඩම් කට්ටි 3,539 ක තක්සේරු වාර්තා ලබාගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණද, ඉඩම් කට්ටි 3,282 ක තක්සේරු වාර්තා ලබාගෙන නොතිබුණි.
- (ඉ) ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනත යටතේ අවසර පත්‍ර හා දීමනා පත්‍ර 48,573 ක් ලබාදීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉලක්ක කර තිබුණද, ලබා දී තිබුණේ දීමනා පත්‍ර 15,467 ක් පමණි. රජයේ ඉඩම් ආඥා පනත යටතේ වාර්ෂික අවසර පත්‍ර 3,707 ක් හා දිගුකාලීන බදුකර 1,830 ක් ලබාදීමට ඉලක්ක කර තිබුණද ලබාදී තිබුණේ අවසර පත්‍ර 653 ක් සහ බදුකර 585 ක් පමණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2015 සැප්තැම්බර් 03 දින වාහනයකට සිදු වී තිබුණු අනතුරක් සම්බන්ධයෙන් කරන ලද විමර්ශනයට අනුව රු.450,000 ක අලාභයක් ඇස්තමේන්තුකර තිබුණද එම අලාභය වගකිවයුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අයකරගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර වාහනය අලුත්වැඩියා කිරීමට 2017 මාර්තු 15 දින දක්වාම ප්‍රමාදවීම නිසා එම වාහනයට තවත් අලුත්වැඩියාවන් පැන නැගී ඇති බව කලාපයේ නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරු වාර්තාකර තිබුණි.
- (ආ) අධිකාරියේ ප්‍රයෝජනය සඳහා 1977 හා 1979 වර්ෂවලදී ජාවත්ත ප්‍රදේශයේ රු.76,500,000 ක් වැය කර ගොඩනැගිලි 14 ක් ඉදිකර තිබුණද එම ඉඩම අධිකාරියට පවරා ගැනීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) කෘෂි හා ව්‍යාපාර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිලාභීන් විසින් ඉඩම් සඳහා ඇප වශයෙන් රු.34,510,730 ක් කලාප 03 කට ගෙවා තිබුණද එම ඉඩම් 2016 මාර්තු 13 දින දක්වාම සංවර්ධනය කර නොතිබුණි. ඉන් රු.10,778,500 ක් අවුරුදු 02 කට වඩා පැරණි තැන්පත් වූ අතර නිශ්චිත කාලපරාසයක් තුළ සංවර්ධනය කර නොතිබුණු ඉඩම්වල අදාළ තැන්පතු අවලංගු කිරීමට හා අදාළ ඉඩම් බලපත්‍ර අහෝසි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) කලාප 05 ක ව්‍යාපෘතිලාභීන්ගේ අනුමත ව්‍යාපෘති 63 ක් සඳහා ලබාදී ඇති ඉඩම් හෙක්ටයාර 312.4 ක කිසිදු සංවර්ධනයක් සිදුකර නොතිබුණු අතර එම ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි. නව ව්‍යාපෘතිවලට ඉඩම් ලබාදීමේදී ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමට නිශ්චිත කාලසීමාවක් නියමකර නොතිබූ හෙයින් ඉඩම් සංවර්ධනය නොකිරීමේ කාලපරාසය වර්ෂ 01 සිට වර්ෂ 31 ක් ව පැවතුණි.
- (ඇ) 1991 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා කෘෂි හා ව්‍යාපාර සංවර්ධන කාර්යයන් සඳහා ආයෝජකයින් 54 දෙනෙකු වෙත දිගුකාලීන බදු පදනම මත ලබාදී තිබුණු ඉඩම් හෙක්ටයාර් 1,555.56 කින් හෙක්ටයාර් 580.2 ක් සංවර්ධනය කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 1992 – 2013 කාලපරිච්ඡේදය තුළදී ව්‍යාපෘති 12 ක් සඳහා ව්‍යාපෘතිලාභීන් වෙත ලබාදී තිබුණු ඉඩම් හෙක්ටයාර් 19.5 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට අතහැර දමා තිබුණු අතර, හෙක්ටයාර් 79.1 ක් තුළ අනුමත කාර්යය සඳහා යොදා නොගෙන වෙනත් කාර්යයන් සඳහා යොදා ගෙන තිබුණි.

- (ඉ) කෘෂි හා ව්‍යාපාර සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් නිශ්චිතව හඳුනාගෙන වෙන්කර නොදීම හේතුවෙන් වනජීවී රක්ෂිත වශයෙන් පැවතිය යුතු ඉඩම් හෙක්ටයාර් 20.6 ක් බඳුකරුවන් තිදෙනෙකු වෙත සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබා දී තිබුණි.
- (ඊ) අධිකාරිය විසින් කුඩා ජල විදුලිබලාගාර ඉදිකිරීමට යෝග්‍ය ස්ථාන 20 ක් හඳුනාගැනීම සඳහා 2011 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා රු.1,297,533 ක් වැය කර තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විට ඉන් ව්‍යාපෘති 12 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආයෝජකයින් වෙත ඉඩම් ලබා දී නොතිබුණි.

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) මහවැලි අධිකාරිය පනතේ 13(13) වගන්තිය ප්‍රකාරව අධිකාරිය විසින් සපයනු ලබන ජලය සඳහා හෝ සලසනු ලබන යම් සේවාවක් සඳහා අයකිරීමක් හෝ ගාස්තුවක් පැනවිය හැකි බව නිශ්චය කර තිබියදී කිසිදු ගාස්තුවක් අයකිරීමකින් තොරව මහවැලි ජලාශවලින් විදුලිය නිපදවීම සඳහා 1985 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ජල කියුබික් මීටර් මිලියන 204,691.7 ක් විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් භාවිතයට ගෙන තිබුණි. තවද ජලාශ හා වේලි නඩත්තුව සහ මෙහෙයවීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 7,237.4 ක් මහවැලි අධිකාරිය විසින් වැයකර තිබුණි.
- (ආ) ජලාශයන්හි රැස්කරන ජලය විදුලි උත්පාදනය සඳහා නිවැරදිව ඇගයීම්කර භාවිතා කිරීමට සැලසුම් නොකිරීම හේතුවෙන් 1985 වර්ෂයේ සිට 2015 වර්ෂය අවසානය දක්වා වර්ෂාපතන කාලසීමාවන් වලදී මහවැලි ජලාශවලින් ජල කියුබික් මීටර් මිලියන 19,223.4 ක් ජලාශවලින් පිටාර ගලා ගොස් තිබුණු අතර ගණනය කිරීම්වලට අනුව එහි වටිනාකම රු.මිලියන 50,613.2 ක් වී තිබුණි.

4.5 නිෂ්ක්‍රීය හා ඌන උපයෝජිත වත්කම්

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මහවැලි “බී” කලාපයට අයත් රු.89,977,800 ක් වටිනා ගොඩනැගිලි 243 ක් හා මූලික වැඩපාලන ක්‍රියාකරවුම් හා නඩත්තු ආශයේ ගොඩනැගිලි 69 ක් භාවිතයෙන් තොරව නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.

4.6 කොන්ත්‍රාත් ක්‍රියාවලිය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 3.4 වගන්තිය පරිදි මිල සැඟහුම් ක්‍රමය භාවිතා කරමින් වැඩ කොන්ත්‍රාත්තු සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීමේදී ඇස්තමේන්තු වියදම රු.2,000,000 ඉක්මවන ඉදිකිරීම්/අළුත්වැඩියා කිරීම්වලදී දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව විසින් තීරණගැනීම සිදුකළ යුතු වුවද ඊට පටහැනිව ඇස්තමේන්තුව රු.3,768,000 ක් වූ සංවර්ධන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම කිසිදු පදනමකින් තොරව කොටස් 05 කට කොටස්කර ප්‍රාදේශීය ප්‍රසම්පාදන මණ්ඩලයේ අනුමැතිය මත සෘජු කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය කර තිබුණි.
- (ආ) 2012 වර්ෂයේ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත “මහවැලි ගං ඉවුර ආරක්ෂාකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය” යටතේ ගං ඉවුරේ බැම්මක් ඉදිකිරීම සඳහා රු.102,178,910 ක කොන්ත්‍රාත්තුවක් දින 365 කින්

නිම කිරීමට දේශීය කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. ස්වාභාවිකව පිහිටි ගල් ස්ථරයක් මත බැම්ම ඉදිකිරීමට ඇස්තමේන්තුකර තිබුණු නමුත් කාර්යය කරගෙන යාමේදී අපේක්ෂිත ගල් ස්ථරය හමුනොවීම නිසා විචලන නියෝගයක් මගින් මුල් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමට වඩා රු.101,264,684 කින් හා කොන්ත්‍රාත් කාලය දින 466 කින් වැඩි කර තිබුණි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර ශක්‍යතා අධ්‍යයනයක් සිදුකර ඇස්තමේන්තු සකස් කර ඇති බවට සාක්ෂි නොතිබුණු අතර පසුව ඇතිවූ විචලනා හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය සියයට 99 කින්ද කොන්ත්‍රාත් කාලය දින 101 කින් ද වැඩි වී තිබුණි.

4.7 වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබාදුන් අධිකාරියේ සම්පත්

සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අධිකාරියේ රියදුරන් 07 දෙනෙකු රේඛීය අමාත්‍යාංශයට හා වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන වෙත තාවකාලිකව මුදාහැර තිබුණු අතර ඔවුන්ගේ වැටුප් හා ව්‍යවස්ථාපිත අරමුදල්වලට දායකය වශයෙන් රු.1,718,360 ක් අධිකාරිය විසින් ගෙවා තිබුණු අතර ඉන් රු. 95,029 ක් පමණක් ප්‍රතිපූර්ණය කර තිබුණි. තවද අධිකාරිය සතු වාහන 14 ක් විවිධ රාජ්‍ය ආයතන වෙත ලබා දී තිබුණි.

4.8 කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව ගිණුම් නිලධාරීන් 09 දෙනෙකු බඳවා ගැනීම හේතුවෙන් අධිකාරියේ අදාළ නිලධාරීන්ට එරෙහිව විනයානුකූලව කටයුතු කළයුතු බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2015 ජූනි 02 දින තීරණය කර තිබුණද ඒ අනුව කටයුතුකර නොතිබුණි.
- (ආ) 2007 අප්‍රේල් 05 දිනැති අංක 33 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව විදේශාධාර ව්‍යාපෘතිවල සේවය සඳහා වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩිකාලයක් සේවකයින් නිදහස් කළ නොහැකි බව දන්වා තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර සහ වාරිමාර්ග හා ජල සම්පත් අමාත්‍යාංශ යටතේ ක්‍රියාත්මක වන විවිධ විදේශාධාර ව්‍යාපෘති සඳහා අධිකාරියේ විවිධ තනතුරුවල සේවකයන් 43 ක් වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩිකාලයක් අනුයුක්ත කර තිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ, මධ්‍යම හා කණිෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ තනතුරු පිළිවෙලින් 08 ක්, 117 ක් හා 68 ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණු අතර රියදුරන්, ආරක්ෂක නිලධාරීන්, බරවාහන ක්‍රියාකරුවන් හා කාර්යාල කාර්යය සහායකයින් ඇතුළත් 472 ක අතිරික්ත කාර්යමණ්ඩලයක් පැවතුණි. කළමනාකරණ මට්ටමේ පුරප්පාඩු තනතුරු 193 ක් පැවතීම අධිකාරියේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලියට අහිතකර ලෙස බලපෑ හැකිබව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

5 ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය ප්‍රකාරව මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණනය වෙත

ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මාස 06 ක් ප්‍රමාදව 2016 සැප්තැම්බර් 01 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

5.2 සංයුක්ත සැලැස්ම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ අංක 5.1.2 හා 5.1.3 වගන්ති අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය අනුමත කරන ලද සංයුක්ත සැලැස්ම මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භ වීමට දින 15 කට පෙර රේඛීය අමාත්‍යාංශය, භාණ්ඩාගාරය හා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංයුක්ත සැලැස්ම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය හෝ ලබාගෙන නොතිබුණි.

5.3 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් පිළියෙල කළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබූ අතර වර්ෂය අවසානයේ කාර්යසාධනයට අනුකූලව සකස් කරන ලද සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2016 ජුනි 30 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණි.

5.4 අභ්‍යන්තර විගණනය

නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකරණ කාර්යාල, සමාගම්, ප්‍රධාන වැඩ මෙහෙයුම් හා පාලන අංශය යටතේ ඉංජිනේරු කාර්යාල ඇතුළුව අංශ 36 ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වන මහවැලි අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය සඳහා 2011 සිට 2015 වර්ෂය දක්වා වර්ෂ 05 කට අධික කාලයක සිට අධ්‍යක්ෂ (අභ්‍යන්තර විගණන) තනතුර පුරප්පාඩුවී පැවතුණු අතර 2006 වර්ෂයේ බඳවාගැනීමේ පරිපාටියට අනුව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 27 ක් වුවද එය 2013 වර්ෂයේ 10 ක් දක්වා අඩු කර තිබුණි. එසේ වුවද තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය 04 ක් වූයෙන් සාර්ථක අභ්‍යන්තර විගණනයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රමාණවත් සේවක සංඛ්‍යාවක් අනුයුක්ත කිරීමට අධිකාරිය අපොහොසත් වී තිබුණි.

5.5 අයවැය ලේඛනමය පාලනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 5.2.5 වගන්තිය අනුව අනුමත අවසන් සංශෝධිත අයවැය මූල්‍ය වර්ෂය ආරම්භවීමට දින 15 කට පෙර රේඛීය අමාත්‍යාංශයට, භාණ්ඩාගාරයට හා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත්, 2015 වර්ෂයට අදාළ අයවැය 2015 පෙබරවාරි 20 දින අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි.
- (ආ) අයවැයගත හා තත්‍ය වියදම් අතර සියයට 50 සිට සියයට 2026 ක පරාසයක විචලනයන් නිරීක්ෂණය වූයෙන් අයවැය ලේඛනය එලදායි කළමනාකරණ පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

5.6 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) ජලාශ නඩත්තුව හා විදුලිබල මණ්ඩලය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය වෙනුවෙන් ගාස්තු ගෙවීමක්ද සිදුනොකරන බැවින්, අධිකාරිය විසින් නඩත්තු කරන ලද ප්‍රධාන වේලිවල විදුලි අවශ්‍යතාවය නොමිලේ සපයා ගැනීමට අධිකාරිය අවධානය යොමු කළයුතුව ඇත.

- (ආ) පොල්ගොල්ල, කොන්මලේ, බෝවනැන්න, මාපාකඩ, මාදුරුඔය හා වික්ටෝරියා ජලාශ ආශ්‍රිත රක්ෂිත භූමි භාග තුළ අනවසර පදිංචිකරුවන් 655 ක් පදිංචිව සිටින බව හෙළිදරව් වූ අතර, මෙම අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත් කිරීමට හා නැවත පදිංචිවන අනවසර පදිංචිකරුවන් පැමිණීම වැලැක්වීමට අධිකාරිය අපොහොසත්වී තිබුණි.
- (ඇ) මහවැලි පශු සම්පත් හා කෘෂි ව්‍යාපාර (පුද්ගලික) සමාගමට අධිකාරිය විසින් නිරාවිය සහ කලංකුටිය ගොවිපලවල ප්‍රයෝජනය සඳහා ලබාදී තිබූ ඉඩම්වලින් වර්ෂයකට ලැබිය යුතු බදු කුලී ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි. 2013 වර්ෂයේ සිට අදාළ ගොඩනැගිලි සඳහා බදු අයකිරීමට කටයුතු කරන බව 2013 දෙසැම්බර් 04 දිනැති අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ පිළිතුරු ලිපියෙන් මා වෙත දන්වා තිබුණද, 2013, 2014 හා 2015 වර්ෂවලදී එපරිදි ක්‍රියාකර නොතිබුණි.
- (ඈ) ඉඩම් අංශයේ වාර්තා අනුව 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට අනවසර පදිංචි ඉඩම් කට්ටි සංඛ්‍යාව 6,223 ක් වූ අතර, මේවා නීත්‍යානුකූල කිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් ඉඩම්වලින් ලබාගත හැකි බදු ආදායම් අධිකාරියට අහිමි වී තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතාවයන් වරින්වර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර -----	නිරීක්ෂණ -----
(අ) ඉඩම් බදුදීම හා ආදායම රැස්කිරීම	ඉඩම් බදුදීම පිළිබඳව නිශ්චිත ක්‍රමවේදයන් සකස්කර නොතිබීම.
(ආ) ගොඩනැගිලි උපයෝජනය	බාහිර පාර්ශවයන් විසින් කුලී රහිතව ගොඩනැගිලි ප්‍රයෝජනයට ගැනීම හා කලාපවල ගොඩනැගිලි නිශ්කාර්යව පැවතීම
(ඇ) ගොවිපල පරිපාලනය	ගොවිපලවල් මෙහෙයුම් අලාභයන් වාර්තාකර තිබුණු අතර ඒ සඳහා නිසි ගිණුම් තැබීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දී නොතිබීම
(ඈ) කාර්ය මණ්ඩල පරිපාලනය	කළමනාකරණ මට්ටමේ පුරප්පාඩු 193 ක් හා වෙනත් සේවක කාණ්ඩවල අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලය 472 ක් පැවතීම
(ඉ) ගිණුම්කරණය	අවිනිශ්චිත ගිණුම් සැසඳුම්කර නිරවුල් කර නොතිබීම
(ඊ) වාහන හා ඉන්ධන පාලනය	බාහිර පාර්ශවයන් සතු වාහන ආපසු ලබා ගැනීමට හා වාහන සම්බන්ධයෙන් වාර්ෂික සමීක්ෂණ සිදුකර නොතිබීම
(උ) අත්තිකාරම් ලබාදීම	මුදල් රෙගුලාසි හා ආයතනයේ මූල්‍ය කාර්ය පරිපාටි සංග්‍රහය ප්‍රකාරව ලබාගත් අත්තිකාරම් පියවා නොතිබීම
(ඌ) කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශවලට අනුකූලව කටයුතු නොකිරීම.